

КУРКЕВИЧ А.К., ЄЛІСЄЄВА О.П., ВОНСОВСЬКИЙ А.Б., ПОВАЛЯШКО Л.В.

ЛДМУ ім. Данила Галицького; ЛОКЛ, Львів, Україна

akurkevich@excite.com, yelisyeyeva@excite.com

ЗМІНА СТРУКТУРИ ВАРІАБЕЛЬНОСТІ СЕРЦЕВОГО РИТМУ ЗАЛЕЖНО ВІД РІВНЯ МАЙСТЕРНОСТІ СПОРТСМЕНА

Мета: порівняти структуру варіабельності серцевого ритму (ВСР) спортсменів різного рівня майстерності.

Об'єкт: 21 легкоатлет (чоловіки, пік 18-27 років) з легкоатлетичного клубу „Еней” (Львів, Україна) був поділений на три групи згідно рівня майстерності та спортивних результатів у перерахунку на бали ($p < 0.05$ між групами): група А - спортсмени середнього рівня майстерності (I-II розряди, $n=7$, середній вік $20,3 \pm 1,5$); група В - високого рівня (КМС, $n=7$, середній вік $20,1 \pm 1,7$); і група С - найвищого рівня (МСМК і МС, $n=7$, середній вік $23,1 \pm 2,9$).

Методи: аналіз ВСР (лежачи, у стані спокою) за допомогою комп'ютерного електрокардіографа „Поли-Спектр” („Нейрософт”, Іваново, Росія); статистична обробка за допомогою програми SPSS 9.0.

Результати: на фоні посилення брадикардії (ЧСС в групі А - $62,4 \pm 6,7$ уд/хв; групі В - $55,3 \pm 1,8$ уд/хв; групі С - $49,3 \pm 6,8$ уд/хв) з підвищенням майстерності виявлено значне зростання: загальної спектральної потужності (TP): відповідно $2749,3 \pm 1007,3$ мс²; $5950,0 \pm 2408,9$ мс² ($p < 0,05$) і $9972,4 \pm 5068,1$ мс² ($p < 0,01$ відносно групи А і $p = 0.131$ відносно групи В). Ці зміни супроводжувалися значним зростанням варіабельності ритму серця (SDNN змінювалося з $52,6 \pm 9,6$ мс у групі А до $100,1 \pm 28,2$ мс у групі С, а рNN50 - з $28,1 \pm 8,5\%$ до $63,9 \pm 12,0\%$ відповідно) із збільшенням парасимпатичного впливу (посилення частки високочастотної компоненти НР з $31,0\%$ до $52,8\%$ в основному за рахунок зменшення низькочастотного спектру LP) і зниженням симпатовагального балансу з $1,1$ (група А) до $0,5$ (група С).

Висновки: величина і структура часових та спектральних характеристик ВСР змінюються в процесі спортивного вдосконалення. Динаміка їх змін може бути додатковим показником ефективності тренувань і підвищення майстерності спортсменів.